

Pogajanja med premogarji in operatorji so se pričela.

MNOGI, KATERIM SO RAZMERE ZNANE PREROKUJEJO, DA SE BODE OBRATOVANJE NA POLJU TRDEGA PREMOGA V KRATKEM ZOPET ZAČELO.

New York. — V torek so se zbrali v New Yorku zastopniki premogarjev in operatorjev na svoji prvi seji od kar so se v polju v nesporazumu razšli. Oni, katerim so razmere znane pravi, da je za pričakovati skorajšnega miru na polju antracita; delo se bo zopet začelo v kratkem času.

Alvan Markle, predsednik skupnega odbora za pogajanja, kateri je sklical sejo je bil tudi imenovan, za predsednika na sejah obeh strank, od vsake po šest moč.

Skupini, ki zastopa operatorje je na čelu Maj. William Inglis; John L. Lewis, mednarodni predsednik združenih premogarjev pa zastopa premogarje.

Vsa dosedanja zborovanja in konference so bile za javnost tajne, vendar se toliko lahko reče, da je operatorji le na temu, da bi se premogarji takoj vrnil na delo pod plačilno lestvico, ki je bila veljavna do 31. avg. Premogarji pa vstrajajo na temu, da bi se pogajanja pričela na podlagi Pinchotovega načrta, to je načrt, kateremu operatorji z vsoto silo nasprotujejo.

Operatorji so predložili ponudbo, ki se glasi, naj bi se premogarji vrnil na delo po stari plačilni lestvici za nadaljnjih osem mesecev, v katerem času bi se sestavila nova pogodba, ki bi bila veljavna za dolgo dobo. Tudi v to so privolili operatorji, da dovolijo ekspertom pregledati njih knjige, v katerih je razvidno, če so zmožni zvišati plačo premogarjem.

ODIRANJA NA FRANCOSEKEM.

Hoteljari in hišni posestniki se veselo nove postave, ki se glasi, da inozemski najemniki ne bodo dobili protekcije od vlade.

Pariz, Francija. — Na stotine Amerikancev, bodisi bogatih ali revnih, kakor tudi drugih inozemcev, ki se nahajajo v Franciji je izročeni na milost in nemilost hišnih posestnikov in hotelirjev. Novo postavo je sprejel senat, ki dovoljuje, oziroma, ki ne brani hišnim posestnikom pretirane najemnine, katero zaračunajo za stanovanja tujerodcem.

Dosedajna postava je branila najemnike pred oduševom. Po tej naredbi je prizadetih veliko Amerikancev. Vsi hoteli so že veliko poskočili s cenami za sobe. Družine katere imajo otroke nemarajo sprejeti pod streho.

TOVORNI PARNIK SE JE POTOPIL.

Vancouver, B. C. — 30 milj severno od tukaj, se je potopil tovorni parnik Cowichan. Cela posadka broječa 45 moč je bila rešena po motstvu parobroda Cynthia, kateri je v gosti megli zadel v Cowichan in ga potopil. Škoda je cenjena na \$150.000.

LAHKI PLAČILNI POGOJI ITALIJE.

Nastalo je veliko nasprotstvo v kongresu, pogodbi, katero je sklenila ameriška dolgovna komisija z italijansko, za uravnavo italijanskega dolga.

Washington, D. C. — Hud je boj v obeh zbornicah kongresa, proti pogodbi, katere je bila sklenjena med ameriško in italijansko dolgovno komisijo. Med kongresniki in senatorji, so močje, in teh je večina, katerim se dozdva, da so pogoji za odplačevanje vojnega dolga Italije Zdr. dr. prelahki in na škodo ameriškim davkoplačevcem.

Opozicija ima več razlogov, zakaj nasprotuje pogodbi. Glavni je, 75 odstotni popust, s katerim se je ameriška komisija pokazala Italiji prevelikodušno, a v breme ameriškim davkoplačevcem. Pa tudi radi tega nasprotujejo, ker je jasno, da bi Italija lahko v večjih obrokih odplačevala dolg in z višjimi obrestmi. Takoj ko je dobila Italija v Ameriki ugodne plačilne pogoje, je najela od Morgana posojilo v znesku \$100.000.000, po 7 odst. obresti. Toraj, ako lahko plačuje Morgana po 7 odst. bi tudi lahko plačala Zdr. drž. po 3 1/2, kakor to plačuje Vel. Britanija in druge države, izvzemši Francije.

Zgoraj navedeni razlogi za opozicijo so pa le na zunaj. Na znotraj pa je — Mussolini italijanski diktator, največji faktor, da je nastalo nasprotje. Med kongresniki narašča ta čut, da je Mussolini postal — nevarnost Evrope, ako ne celemu svetu. To kazuje, da ni ostalo brez posledic zadnje rogoviljenje fašizma, oziroma diktatorja Mussolinija, ki je dejal, da ljubi le tiste Italijane, ki grejo v Ameriko, da si prislužijo denar, katerega potem prinesejo v Italijo, ne pa one, ki postanejo ameriški državljani. To je toraj izvor iz katerega se je spletla opozicija. Popust, ki ga je dobila Italija od ameriške komisije je velikodušni dar, kateri denar se bo rabil za razširjanje fašizma, tega se naši kongresniki zavedajo, zato pa tudi nasprotujejo sklenjeni pogodbi.

Finančni odsek poslanske zbornice je vzel v pretres dolgovne uravnave.

SAMOMORI NA DUNAJU.

Dunaj. — Dočim so milijoni praznovali in lepem miru božične praznike, je bilo samo na Dunaju 17 takih, ki niso našli veselja na ta dan, prevzela jih je otožnost, in poskušali s samomorom. Trem je uspelo in so podlegli, ostali pa — nekateri bodo okrevali, nekaterim se pa bo tudi želja po smrti spolnila.

To reach the best customers advertise in "Amerikanski Slovenec!"

PRIDELEK KROMPIRJA V FILADELFIJI UNIČEN.

Manila, P. I. — Na filipinskih otokih sadijo veliko krompirja, katerega seme je iz Irške. Na božično noč je silno zmrzvalo, kar je bilo vsedepolno za ta sad, ki je popolnoma uničen. Tukaj navadno ni takega mraza, zato je prišlo to čisto nepričakovano.

MALE SIROTE V RUSIJI.

Moskovska policija je imela veliko posla na dan pred božičnimi prazniki, ko je preganjala male sirote, ki nimajo doma in se potikajo ter kradejo.

Riga, Latvija. — Kakšna so "nebesa" v sovjetski Rusiji pod vladjo sovjetov nam kaže dovolj jasno sledeče: Policija je aretirala v Moskvi štiri dečke v starosti 12 in 13 let, ki so organizirali četo sirot, ki nimajo starišev in ne domovja, da so napadli na dan pred Božičem trg, imenovan Lubianka v Moskvi, kjer so kramarji prodajali razne stvari za praznike. Napad se je izvršil ob 12. uri popoldne. Na dano znamenje, se vsuja kopa otrok, kakih 30 po številu proti stojnicam in so začeli ropati, kar jim je sploh prišlo pod roko. Policija je bila na mestu, nastali so izgredi, tako da je morala priti na pomoč policija na konjih.

Drugo skupino takih revežev je policija aretirala ko so tudi izvršili veliko tatvin po mestu in sicer jih je našla 18 po številu, ki so živeli v kanalu, ob izlivu v reko. Te sirote so obojega spola, od 10 do 16 let starosti, njih vodja je bil star 15 let.

Tako je življenje v sovjetski Rusiji, kjer vlada boljševidem in komunizem.

FARMARJI POTREBUJEJO DAVČNO REFORMO.

Mr. Sam H. Thompson, katerega so organizirani farmarji izvolili za svojega predsednika in načeluje 35.000.000 poljedelcem, kateri pridelajo letno za \$78.000.000.000 živeža za celo Ameriko in za druge kraje, je dejal, da je prvo kar potrebuje ameriški farmar za zboljšanje agrikulturnega vprašanja — davčna reforma. Mr. Thompson ima 60 letno izkušnjo na farmi. Rojen je bil na farmi, njegovo življenje je bilo ves čas na farmi in za farmo, tako tudi njegovi sinovi, ki imajo sicer visoko šolsko izobrazbo, a vendar delujejo le na farmi in za zboljšanje poljedeljstva.

BOLEZEN COL. JOHN COOLIDGEA.

Plymouth, Vt. — Zdravstveno stanje očeta našega predsednika, Col. John Coolidgea, ni nič kaj povoljno. Zadnje tozadevno poročilo pravi, da ms je popolnoma odpovedala desná noga, na katero ne more stopiti. Zdravnik izjavlja, da ni sicer nič nevarnega, a vendar napadi na srce, kateri so prav pogosti ne obetajo nič dobrega.

KRIŽEM SVETA.

Mexico City, Meksika. — V državi Vera Cruz so občutili močne potresne sunke. Središče potresa je bilo na gori Orizba, kjer je najvišji ognjenik v Mehiki. Ljudstvo v Jalapa in Vera Cruz je zapustilo svoja domovja, v strahu, da bo tako hudo kakor je bilo leta 1920, ko je bilo veliko število mrtvih po potresu.

Chicago, Ill. — Mr. Gust Devito, živeč s svojo družino na 1326 Austin ave. je dobil grozilno pismo od "črne roke" v katerem izsiljevalec zahteva \$500, za kar se pa Devito ni brigal. V pondeljek zjutraj je pa v hiši Devitoja eksplodirala bomba, vrgla je raz postelje ženo Devita in štiri otroke. Poškodovan ni bil nihče, škoda povzročena po eksploziji je cenjena na \$500.

Washington, D. C. — Odbor farmerske organizacije izjavlja, da bodo imeli svojo letno sredzmsko sejo 1. 2. in tretjega februarja v Washingtonu. Organizacija, ki je bila ustanovljena leta 1917 ima 700.000 članov.

Mexico City, Meksika. — Od tukaj poročajo, da so politični agitatorji nameravali usmrtiti delavskega ministra Luis Moronesa. Šest osumljenec je bilo aretiranih. Govorijo, da so bili semkaj pripeljeni iz ječe nekateri najhujši zločinci, katerim so agenti obljubili svobodo, ako umorija Moronesa. Poleg delavskega ministra sta tudi dva njegova prijatelja obsojena na smrt, od zarotnikov. — Waynesburg, Pa. — Dve osebi sta umrli in dve se zdravite v bolnišnici na zatrupljenju. Po jeji jim je prišlo slabo in so takoj čutili grozne bolečine v želodcu. Umrla sta, Charles Thompson, star 60 let in njegova 27 letna hišna.

Logansport, Ind. — Na farmi Duncan so imeli zvestega psa. V nedeljo je začel skakati in lajati pred gospodinjjo Mrs. W. Duncan, kar je žena smatrala za nezgodo. Gre za psom, kateri jo privede v šupo, kjer je našla svojega moža v nezavesti, ko je padel iz voza. Zdravniška pomoč je bila takoj pri roki, a ni upanja da bi gospodar okreval.

ZIVLJENJE JOUVENELA JE VISELO NA NITKI.

Beirut, Sirija. — Ko so se delegati Drusov z avtom peljali k francoskemu vrhovnemu poveljniku v Siriji Jovenelu, se je zgodila med potjo nesreča. Ko so baš privozili v mesto, je avto kolidiral s poulično karo, pri čemer je bil eden od članov delegacije precej poškodovan, potreboval je zdravniške pomoči. Ko je prišel zdravnik in ranjencu nudil pomoč, je zapazil, da je imel delegat pod rokavom privezan dolg nož, in sicer tako, da bi ga za slučaj potrebe v trenutku imel pripravljene. Takoj se je raznesla vest, da so delegati nameravali umoriti Jovenela.

"AMERIKANSKI SLOVENEK" IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM!

SPOJITEV BANČNIH PODJETIJ V NEW YORKU.

New York. — Šest velikih bančnih podjetij v New Yorku se namerava spojiti v eno velikansko bančno institucijo s kapitalom \$1.300.000.000. To bo potem največji bančni zavod na svetu, ki bo prekašal znano finančno podjetje v Londonu na Angleškem.

POVODENJ NA OGRSKEM

Strašanska povodenj je bila na Ogrskem, kjer je prišlo veliko število seljakov ob življenju; škoda je velikanska, mnogo živine je potonilo.

Dunaj, Avstrija. — Zalostne božične praznike so obhajali kmetje na Ogrskem, kateri živijo v nižinah. Na sv. večer je začelo deževati, lilo je kakor iz škafa, reke so naraščale in poplavile 200.000 akrov zemlje. Nad 100 kmetov je utonilo, nad 2000 glav živine je poginilo v vodi, na stotine kmetških hiš in hlevov je voda odnesla. Strašanska je bila ta noč. Škoda je ogromna.

Pariz, Francija. — V Franciji je tudi velika povodenj napravila mnogo škode. Reke so prestopile bregove in poplavile vse daleč na okrog. Prebivalci nekaterih vasi so rešili le golo življenje, večina od njih je bežala v temi po noči ko je voda silila že skozi okna v hiše. Vsa polja v okolici Chalons so pod vodo.

IZ ZDRAVSTVENEGA DEPARTAMENTA V CHICAGO, ILL.

Chicago, Ill. — Herman N. Bundesen, zdravstveni komisar v Chicago, je jako vester in svoji službi in si veliko prizadeva s svojimi poročili, da bi vsakdo bil poučen o načinu, kako se mora zadržati, da si ohrani zdravje.

Kar se tiče lepote obraza pravi, da mazanje po obrazu in "farbanje" — mogoče ne škoduje, ampak lepota ima svoj izvor v zdravemu telesu in načinu kako človek živi. V svojem poročilu na ženske pravi Mr. Bundesen, da naj naš nežni spol nikar ne misli, da je lepota le kar se vidi na koži obraza.

Zapomnite si, tako pravi Mr. Bundesen, da barva, ki jo trosite po obrazu le iz navade postane vaši lepoti namesto v korist, le v škodo.

Svaži, ki ustvarjajo permanentno lepoto so stvari, ki pospešujejo zdravje. In te so — gibanje na svežem zraku, telovadba, drsanje, pametna dijeta in dobra duševna higijena. Lepo obličje je znamenje, da je telo zdravo. Zaprtje in neredno delovanje črevesja je smrtni sovražnik lepote telesa in kože. Najvažnejše za lepoto je, da so vaša čreva v redu, in da redno delujejo.

Dr. Bundesen je siguren, da ima pri rednem delovanju črevesja največ za opraviti sveži zrak. Zdravje in lepota potrebuje svežega zraka neprestano. Preveč zakurjene in slabe prezračene sobe prinašajo na lica stanovalcem bledost in slab odpor proti boleznim, ki

Iz Jugoslavije

GOVOR V SKUPŠČINI POSLANCA SERNECA, V KATE-REM POVODARJA, DA OBSTOJA TENDENCA, KI PRISTISKA SLOVENIJO K TLOM. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Davčni vijak v Sloveniji.

Uvodoma priznam, da se v Belgradu napram nam marsikaj dogaja, kar ima izvor le v nepoznanju naših razmer, kjer obstoja navidezno neprijateljska tendenca napram Sloveniji. A če človek tak dogodek natančneje preišče, pride do spoznanja, da izvira ali iz nevednosti ali iz prirojenega oziroma priučenega formalizma. — Mnogo je tega, a vse nikakor ne. Priznavam nadalje, da se ne sme vse, kar se s strani davčnih oblasti v Sloveniji dogaja, staviti na konto g. finančnega ministra v Belgradu. — Mnogo tega se mora vknjižiti na debet naših domačih slovenskih uradnikov, ki v svoji prirojeni vestnosti in uradniški vnemi streljajo izdatno preko cilja, ki ga jim stavi budget in finančni minister. Tudi to prepračanje se danes v slovenski javnosti izraža.

Slovenija je finančno izmognana. Tako pravi dalje Serbec. To je faktum, ki stoji. Doprinesel bi lahko nešteto dokazov za to. Davčne strune so danes v Sloveniji tako napete, da postaja vprašanje obdavčenja, oziroma zmanjšanja davčnih bremen načelno vprašanje med zastopstvom slovenskega naroda in vladno večino.

Ni izključeno nadalje, da se hočejo pri nas z gospodarskim pritiskom politični uspehi doseči, nas Slovence prisiliti na kolena, da odnehamo v svojem boju proti današnji centralistični upravi.

O Sloveniji pravi g. Serbec, da je možna krava. Pristavlja pa, da finančni minister od nas preveč zahteva in — krave, ki jo hočete molziti ne smete ubiti. Vi pa naše gospodarsko življenje ubijate.

Svoj govor pa zaključuje: "Mi Slovenci se že dolgo ne moremo ubraniti vtisa, da obstoja faktično tendenca, vsaj gotove struja, ki nas hoče iz kateregakoli vzroka gospodarsko pritisniti k tlo." —

Trije mali Rusi našli očeta. Te dni so dopotovali v Belgrad trije ruski fantiči, da poiščejo svojega očeta. Oče je pred revolucijo pobegnul v našo državo. Otroci — najstarejši med njimi ima 11 let — so se klatili leta in leta po vsem svetu, dokler niso zvedeli preko Rdečega križa, kje je njihov oče. Brez vsakega spremstva so potovali z Dunaja v Belgrad, kjer jim je postajena-

se one, ki nimajo dovolj potrebnega svežega zraka najhitreje prime.

Ako vam je ljubo vaše zdravje in zdravje vaših otrok, gibajte se kar največ mogoče na prostem, a seveda tudi temu primerno oblečeni. Ne pustite, da bi se debelili, rajše se več gibajte in ostanite zdravi.

PAZITE NA OGLASE V "AMER. SLOVENCU!"

čelnik kupil kosilo. nakar so očeta telefonično obvestili, da so otroci v Belgradu. Oče treh otrok je g. Belika, sedaj postajenačelnik v Sloveu.

Nevarna stava.

Neki Gjurjo Dobrosavljevič je v Belgradu stavil za 1000 dinarjev, da preplava Savo dvakrat kljub silnemu mrazu 12 stopinj pod ničlo. Predzrni pla-vač, katerega je gledalo številno občinstvo, je stavo dobil.

Detomor.

Pri Sv. Andražu v Slov. goricah je neka služkinja porodila nezakonsko dete. Da bi izbrisala sled svojega ljubavnega razmerja, je dete po porodu zadušila in potem vrgla v svinjski kotel. Zločin se je pa takoj odkril in brezsrčna mati je že v sodniškem zaporu.

Poneverba pri Mali Nedelji.

Svočas so listi poročali, da je bivši tukajšnji poštni odpravnik poneveril veliko poštnega denarja. Zadeva se je sedaj pojasnila. Mož je res poneveril denar, pa ne poštnega, ampak denar, ki je bil last trgovca Senčarja, v čigar hiši je pošta. Trgovca je slutil že daj časa, da mu nekdo izmika denar iz blagajne, ni pa mogel dognati, kdo bi bil tat. Poštni odpravnik je bil zelo prijazen in postrežljiv do cele družine, pomagal je rad v trgovini, zato sum ni takoj padel nanj. Nazadnje se je trgovčev sin skril pod posteljo, da bi zasacil tatu. In res je prišel poštni uradnik, odprl blagajno in si naložil precej bankovcev. V tem trenutku je skočil fant izpod postelje in ga je zgrabil.

Ako hočete prodati hišo, loto, oddati stanovanje, oglasite to v "Amer. Slovencu!"

Denarne pošiljatve. V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnje pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in liralih so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:		
500	— Din.	\$ 9.55
1.000	— Din.	\$ 18.75
2.500	— Din.	\$ 46.75
5.000	— Din.	\$ 93.00
10.000	— Din.	\$ 185.00
100	— Lir	\$ 4.70
200	— Lir	\$ 9.05
500	— Lir	\$ 21.75
1.000	— Lir	\$ 42.25

Pri pošiljvah nad 10.000 Din. ali nad 2000 lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POSTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO. Vse pošiljatve naslovite na SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & ČESAREK 455 W. 42nd St., New York, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO
Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO
Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo	Chicago, Canada and Europe: 6.00
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za sadno številko v tednu je čas do četrtega dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.

POZOR.—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.
Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ob zaključku leta.

Zopet smo leto dokončali. Danes obhajamo zadnji dan svetega leta 1925. Kako hitro teko dnevi, tedni in meseci; komaj se zavemo, že je leto okrog — že jemlje slovo in odhaja v večnost.

Na koncu leta smo. Trgovine in podjetja in sploh vsi delajo in sklepajo račune, treba jih je zaključiti, konec leta je. Zato se nam vidi prav, da tudi mi tukaj zabeležimo na kratko o splošnem našem delovanju na polju katoliškega tiska.

Ko pisemo te vrstice, gledamo nazaj v zgodovino ameriških Slovencev, na njih razne pokrete in delovanja. Veliko se je delalo in veliko se je storilo, a na vez glas moramo poudariti, da med katoliškimi ameriški Slovenci se toliko ni storilo še v nobenem drugem letu, kakor ravne v svetem letu 1925, katero bo ostalo zapisano na najčastnejšem mestu v zgodovini ameriških Slovencev.

Kje je ta napredek, o katerem govorimo? Pogledaj na list "Amerikanski Slovenec," ki ga držiš v roki. Se ne spominjaš, kako je bil majhen, ko si ga držal lansko leto v svojih rokah ob tem času? Danes pa je skoro največji slovenski list v Ameriki. Ni li to napredek? Je. Lansko leto ob tem času smo komaj šele dobro začeli prodajati delnice za novi tiskarski stroj. Do konca meseca aprila so bile vse razprodane. V mesecu maju je bil postavljen novi tiskarski stroj in list je začel izhajati v večjem formatu. Koliko veselje je zavladalo med nami katoliškimi Slovenci. Kampanje za nove naročnike so se tudi dobro obnesle. Niso sicer dosegle docela svojega cilja, a vendar velik uspeh je bil. S kampanjami smo toliko dosegli, da smo s 1. novembrom t. l. bili v stanu začeti še s peto številko v tednu, tako, da sedaj dobivate list "Amerikanski Slovenec" razen ponedeljka vsak delovni dan. Ni to velik uspeh? Ali nismo upravičeni govoriti o velikih uspehih med nami katoliškimi Slovenci v Ameriki? Smo!

Kako veliko važnosti je za katoliške Slovence na vseh njihovih poljih katoliški tisk, tega menda nam ni treba več poudarjati. Tega se zaveda danes zadnji katoliški Slovenec v Ameriki. Velikanski uspehi na polju naših katoliških organizacij bi bili praktično nemogoči, ako bi njih delovanja za njihov napredek ne spremljal zvesto katoliški tisk. Katoliški list "Amerikanski Slovenec" se je tega pod sedanjim vodstvom v polni meri zavedal. Zato je tudi stal vsakemu pokretu naših organizacij iskreno in zvesto ob strani.

Odkar vlada med nami katoliško mislečimi Slovenci sloga in sporazum, je zaznamovati napredek vsestransko. Napredujejo organizacije, napreduje katoliški tisk, napredujejo naše katoliške naselbine, z eno besedo, napredek je vsestranski. To pa silno boli naše nasprotnike. Ta naš sporazum, naši enotni nastopi jih bolijo, da jih že več prenašati ne morejo. Vsaokvirne stvari si izmisljajo, podtikujejo, zavijajo, lažejo samo, da bi povzročili med nami prepir in ako bi nasprotniki v tem uspehi, tedaj bi začela poganjati zopet klasje njihov pšenica. Med nasprotniki najbolj ostudno divja proti katoliškemu pokretu newyorški Saksarjev dnevnik. Ta list, ki ga nekateri imenujejo (kar je tudi resnično), da je prokletstvo za ameriške Slovence, zbira sedaj okrog sebe najzagrizennejše svobodomiselnice, ki so pred leti najumazaneje pisali proti katoliški veri v Kondatovem listu. Ta liberalni list žadnje čase poskuša vse, da bi omajal naš sporazum in da bi zopet zanesel spor v naše lastne vrste. A katoliški Slovenci so po bridkih izkušnjah prišli do pravega spoznanja. Sedaj vedo, kdo je med njimi povzročal dolga leta neprestane zgarije in zato danes prvi zaveden ameriški Slovenec nima za te Saksarjeve

kazilce ljubelega miru drugega kot recept veleč. g. dekana M. Savsa; to je: pošteno kranjsko brco!

Zgodovina zadnjih par let nam je najboljši svedok, kako moramo delati tudi v bodoče, ako hočemo napredovati. Naš sporazum, naša sloga vseh nas, kar nas katoliško misli in kar se med nami katoliško imenuje, mora živeti krepko naprej. Zato katoliški Slovenci, kličemo vam ob zaključku starega leta 1925.: Naprej po tej poti, naprej za naše katoliške organizacije in predvsem pa za katoliški list "Amerikanski Slovenec," da bo v bodočnosti še v večjem obsegu razširil med svoje slovensko ljudstvo katoliško misel in njena načela!

Chicago, Ill.

Glavni del božičnih praznikov je za nami. V Chicagu pri sv. Stefanu smo jih obhajali zopet veselo, lahko rečemo bolj kot kedaj prej. Že par dni pred svetim dnevom se je našo slovensko cerkev zaljšala, da je bila tako primerno okrašena za sprejem Božjega Deteta. Na desni strani pri altaru Jezusovem se je postavilo krasne jaslice. Zadaj so razpostavili smrečice, pod temi betlehemske hlevčke, da je zglejalo, kakor bi to bilo v resnici zunaj v naravi. Okrog jaslice vse polno lučic, ki so razsvetljevale Jezusčka, Marijo in Jožefa, angeljane, tri Modre, pastirce in ovčice. Res, lepo je bilo in zasluži pohvale.

Ker polnočnica v Chicagu ni dovoljena, zato se je služila kot prva polnočna maša na ta dan zjutraj ob 5. uri slovesno z leviti, katero je daroval Rev. John Miklavčič ob asistenci Rev. Bernarda O.F.M. in Fr. Pascala O.F.M. Cerkev je bila ob tej priliki nabito polna in veliko jih je moralo stati na stopnicah. Kar je pa za svetostefansko farno najlepše je pa to, da je pri tej maši pristopila skoro cela cerkev k mizi Gospodovi. Tako pravi križanski ljudje proslave dan Rojstva Gospodovega. Pri vseh jutranjih mašah je prejelo, kot se je to oznanilo zadnje nedelje nad 1000 svetih obhajil na sveti dan. To je merilo, da svetostefanska fara napreduje dušno in to je, kar pred Bogom nekaj velja.

Zadnje slovesno mašo z leviti pa je imel domači preč. g. župnik Rev. Kazimir Zakrajšek O.F.M. ob asistenci Rev. Bernarda O.F.M. in Fr. Pascala O.F.M. Slavnostno pridigo pa je imel Rev. Bernard O.F.M., profesor bogoslovja v Lomontu. Tudi pri tej zadnji maši je bila cerkev natlačena do zadnjega kotička. Prišli so rojaki od daleč in blizu, da so tako proslavili dan Rojstva Gospodovega na lep slovenski način. Nekaj posebnega je zopet bilo ob tej priliki lepo umetno cerkveno petje pod vodstvom prof. Ivo Račiča. Vsakdo, ki sliši tako lepo petje ima izvanredni užitek, ako le količkaj ljubi lepo petje. Čast pevcev in njihovemu voditelju!

Ob 10. uri dopoldne se je pričela maša. Cerkev je bila mala in lesena. Pa vzlic temu, da je bila ta Hiša Božja mala — še ta ni bila polna, jasni dokaz, kako malo so se brigali ljudje za cerkev in še to na tak praznik.

Pri sv. maši nisem mogla biti mirna. — moje misli so bile raztresene, hitele so zopet tja — želja se je vzbudila, — ah ko bi mogla biti danes v Senčurju, v tisti lepi cerkvi, kjer tako lepo pritrkujejo v zvoniku. Orglje v cerkvi so vedno vselejše pele na tak dan. — Le nazaj, le nazaj so mi hitele misli.

O, kako še veliko bolj tuje je bilo vse tukaj o praznikih! Zalostni so bili prazniki Vseh svetnikov, a še veliko bolj pa Božični. O, da bi bila danes na Miljah, sem si mislila. Oh, kako veselo bi stopila tja proti cerkvi v Senčurju, slišala bi lepo petje in veselo zvonjenje, videla bi zadovoljne in vesele obraze domačih ljudi.

Minutni je maša. Podali smo se spet domov in h kosilu. Za jesti je bilo vsega dovolj, tudi za piti, a za mene vendar ni bilo veselja. Domači so me tolašili, da bo

Zadnje nedeljo dne 27. decembra smo praznovali farno "žegnanje" sv. Stefana. Dan farnega patrona je bil sicer v soboto, a praznovali smo ga naslednji dan v nedeljo. Zopet velik dan za farno. Slovesna sv. maša za vse farane se je služila ob pol enajsti uri z leviti, katero je daroval Rev. Leon O. F. M. ob asistenci Rev. John Miklavčiča in Fr. Pascala. — Slavnostno pridigo pa je imel domači g. župnik Rev. Kazimir Zakrajšek, ki je v vnešenih besedah čestital faranom na velikem napreduku, ki se je dosegel z njihovo pomočjo za slovensko farno sv. Stefana v Chicagu.

Da je bilo pa "žegnanje" popolno in dobilo pravi slovenski sijaj je pa poskrbel Mr. J. Kosmach st. in Mr. A. Kremešec v zvoniku. Potrkavala sta skoro pol ure pred mašo in zopet po maši, da smo mislili, da smo kje v kakih slovenskih gorah. Da počutili smo se, kakor doma na Slovenskem.

Zvečer v nedeljo je priredila šolska mladina pod vodstvom naših marljivih šolskih sester krasno Božičnico z jako bogatim programom. Najprvo so predstavili božično sliko, to je sv. Družino, pastirce in angeljane, ki so, ko se je zavesa odgrnila v lepi tih božični melodiji peli božično svetonočno himno. Ta točka programa je naredila najboljši utis na gledalce. Tudi vse druge točke, katerih je bilo po številu enajst, so bile mojstrsko izvedene in ravno to pokazuje, kako velikega pomena so za našo slovensko sestro učiteljice. Vidi se, da le kar je iz slovenskega naroda, to ima slovensko sree in le zato delajo s tako vnemo za slovensko mladino. Vsa čast jim!

Lepo je nastopil na tej prireditvi tudi pevski cerkveni zbor "Adrija" ter zapel svetonočno pesem.

To je bila prva prireditev v novi dvorani in na novem gledališkem odru, ki so ga postavili zadnji teden v novi zgornji šolski dvorani. Dvorana, dasi prostrana, je bila skoro polna. Najmanj od 800 do 1000 ljudi je bilo navzočih. Ako bi se ta prireditev vršila v stari cerkveni dvorani, bi ta velika množica nikdar ne mogla v njo.

kmalo bolje; zopet drugi so se šalili, češ, da bom že pozabila tudi na cerkev itd. A jaz se od svojega prepričanja nisem hotela odmakniti. Želja za nazaj mi je bila vedno večja, ali pa kam dalje po Ameriki, kjer je kakšna slovenska cerkev. Imela sem tudi bratrance v Chicagu, s katerim sva si dopisovala. Pisal mi je, da imajo v Chicagi slovensko cerkev in da se tudi delo v tovarni lahko dobi. Ze pred Božičem sem nameravala iti tja, a so mi odbranih.

Tako sem ostala še dalje tam, a vedno bolj mi je bilo dolgčas. Ko pa je prišel mesec januar leta 1912., mi pa ni bilo več za prestat in odločila sem se, da grem na vsak način v Chicago. Ker pa je bilo tam veliko fantov in malo deklet, me vpraša eden, ako se hočem z njim poročiti. — Ne! — sem rekla, grem v Chicago. Seveda, da me je še dalje nagovarjal, naj se ženim, da bom sama svoja gospodinja itd.

Pustila sem se pregovoriti, da sem še dalje ostala v tistem kraju.

Ko me je tisti mladenič spet nagovarjal in tudi drugi so mi ga silili, bi že bila kma-

Tako torej smo mi chicažani preživel prvi del letošnjih božičnih praznikov v naši naselbini. Kako bomo proslavili pa še storo in novo leto, pa vam povem prihodnjič.

Poročevalec.

Kenmore, O.

V našem tukajšnjem bližnjem mestu Barberton, kjer se nahaja precej velika slovenska naselbina, in kjer imajo tudi slovensko cerkev, se je na lep način proslavilo spomin Rojstva Gospodovega. Imeli so lepo polnočno, slovesno polnočno božično mašo, katero je daroval domači g. župnik Rev. Father Bombach o polnoči. Ob tej priliki so imeli tudi krasno pridigo. V lepih vnešenih besedah so slikali veliki pomen božičnega dne, ko proslavljamo spomin na oni srečni dan, ko je nebo poslalo na zemljo Odrašenika. Bile so krasne besede, ki so vsem globoko segale v srca. Imeli so tudi krasno petje. Petje vodi v tej naselbini Mr. Bolko, ki pa je pravi mojster v tem oziru. Društvo Danica se lahko postavi s svojimi pevci kjerkoli potreba.

Slovenska župnija v Barbertonu pod spretnim vodstvom sedanjega župnika prav lepo napreduje. To je pokazala zlasti polnočna božična maša, pri kateri je bilo polno nabitega občinstva. Koliko bo znašala božična kolekta, še ni znano, ko pišem te vrstice, a gotovo je, da bo večja kot kedaj sodeč po veliki udeležbi rojakov pri polnočni maši.

List Amer. Slovenec je po teh krajih že precej razširjen, najbrže najbolj izmed vseh drugih listov. A vendar so še hiše, ki ga ne dobivajo, zato bi apeliral na vse tiste, da naj si naroče ta dobi list, ki zadnje čase tako lepo piše za vse panoge našega ljudstva. Kdor ga še nima, naj se nanj naroči.

Slabi listi itak ne znajo drugega, kakor da napadajo naše duhovnike pa gl. predsednika KSKJ., to pa zato, ker je odločen katoliški mož, ki za dobro stvar dela. Ko bi pa Mr. Grđina v njih rog trobil, bi bil pa najboljši človek na svetu. Tak si so, samo poznati jih je treba!

Vsem naročnikom voščim srečno, zdravo in veselo novo leto, tebi list, pa veliko uspeha!

A. M., naročnik.

So. Chicago, Ill.

Mr. Matt Primožič je dobil iz stare domovine žalostno vest, da je v stari domovini preminula Uršula Kogoj roj. Kambič, sestra pokojne Mrs. Ane Primožič, soprage uglednega rojaka Matt Primožiča.

Umrla je v Novem Sadu v Vojvodinji. Bila je soproga mornariškega poročnika. Sorodnikom naše sožalje, pokojni pa RIP.!

Poročevalec.

Povejte trgovcem in obrtnikom, ki oglašajo v "Amer. Slovenec", da je to Vaš list, v katerem oglašajo.

Da se ne bo pozabilo!

Ker sem jaz, če hočem, precej točen, zato hočem biti točen tudi pri zaključku moje kolone za leto 1925. Zabeležiti hočem na ljubo dobri stvari razne dogodke, ki sem jih doživel v tem letu mimogrede, poleg drugih dogodkov v življenju.

V prvem četrtletju je bilo vreme še precej zadovoljivo. Zima nas ni uničila in hvala Bogu smo ostali pri življenju. Zavrtnik in Molek sta imela tekom prvih kvater par predavanj v "napredni" dvorani. — Zlasti Molek si je mnogo prizadeval, da bi človeški rod omislil z opicjo žlahto. Uspehi, ki jih je imel pri tem so bili "000". Iz slovenske javnosti je odmevalo "Ho-ho-ho!" Peter Zgaga pa je v tem času streljal take kozle, da so se mu vse krave in osli smejali.

Tekom drugih treh mesecev je bilo vreme tako sem pa tje. Včasih je padal dež, včasih je bilo lepo. Na pametne ljudi niso v tem času vremenske spremembe prav nič vplivale. Hudo trganje pa so čutili na Lawndale. Posebno sta ga "špilala" oča Zafrenik in ujec Molek. — Pojavila se je tudi nova zvezda, roditelj jo je stari lawndalski rdeči Izak. Ime te nove zvezde je Ričard. Izdal je proklamacijo, da narodna jednota mora postati do zadnje dlake rdeča. Svojo zafrenjevo proklamacijo je okrasil s takimi frazami, da jo noben h... kaj še sam, ni razumel. Proti koncu teh drugih kvater je nekdo vprašal Petra Zgaga, koliko hoče za njegov bekreni nos. Rabili bi ga baje pri pokrivanju zvonika.

Tekom tretjih kvater pa je vladala prva dva meseca zelo huda vročina. Hudo je vplivala na lawndalsko gospodo. Očetu Zafreniku se je silno mešalo. Za vsakim grmom je baje videl stari klerikalca. Pod vsakim klobukom pa kutarja. Moral je pred kiropraktikarja v Waukegan in ta je dognal pravo diagnozo. Ukazal mu je, naj po novem letu napiše vsaj dve koloni na teden za jedoto. Svoj socializem, o katerem kvasi še v spanju, pa naj obesi za par let v dimnik. Iz Waukegana so oča Zafrenik prišli domov s povešenim nosom. To jih je tako ujezilo, da so šli takoj in so svoj socializem

Tako je bilo v tem letu. — "Prijetelji," če ste ga lomili in polomili, ne zelite se na mene, jaz nisem kriv. Tako sem Vas za spomin fotografiral, kakor ste se držali. Če bi se lepše, bi bili pa lepši. Držite se torej za naprej lepše. Adijo, pa zdravi ostanite vsi, kakor tudi leto 1925!

Strašna nesreča v Zagrebu.

Iz Zagreba nam poročajo: Včeraj dopoldne dne 9. dec. je žanica zagrebske drame Hermina Raškovič pisala na mizi pri peči pisma. Naenkrat so se odprla vrata in v tem trenutku je švignil plamen iz peči ter ji vžgal obleko. Raškovičeva je planila iz sobe, v sled česar se je plamen še hitreje razširil po obleki. Zadobila je tako hude opekline, da je popoldne v

bolnici umrla. Hermina Raškovič je bila soproga znanega igralca Borivoja Raškoviča, ki je pred par dnevi umrl.

Žena: Pogledaj mojiček, tukaj imam dva klobučka, katerega naj obdržim?

Mož: Oba se ti podasta.

Žena: O kako dober si mojiček, potem obdržim kar oba.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA."

PRVI BOŽIČNI PRAZNIKI V AMERIKI

LETA 1911.

Piše Mary Oblak.

Mesec november je potekal h koncu, pričel se je december, ki je tudi mineval dan za dnem. Blizali so se prazniki. Kam v cerkev? sem vprašala. Videla nisem nikjer nobene, pa Božični prazniki so bili tu. Vprašam gospodinjo, kam bomo šli v cerkev o praznikih, pa mi odgovori, da pojdemo v približno pol ure oddaljen kraj, kjer stoji ena cerkva.

Res, prišli so prazniki. Odpravili smo se; jaz, moj bratranec, pri katerem sem stanovala, njegova žena in moj drugi bratranec, s katerim sva skupaj dospela v Ameriko; pa še nekaj drugih se nam je pridružilo, tako da nas je bilo kakih 15 po številu. Lahko bi nas pa bilo Slovencev našto.

Tako smo toraj ta mala skupina romali na božični dan v cerkev. Šli smo peš po železniškem tiru, bilo je ravno toliko snega, da je bila pot prav blatna.

Tisti čas je vozil vlak iz postaje v Hermine, Pa., ob 10. uri proti Pittsburgh, Pa. Postajo mi je bilo lahko najti, ker je bila tik pod hišo, kjer sem stanovala. Pittsburgh sem že znala izgovoriti, da sem lahko kupila listek. Odpeljala sem se.

Ko je vlak prisopihal v Pittsburgh sem šla na postajo Union, da bi se odpeljala dalje proti Chicagu. A vprašanje je bilo zdaj, kam se naj tukaj obrnem, ko nisem drugega žnala govoriti kakor slovensko.

Tako sem imela veliko skrbi, kako bi prišla iz Pittsburgha v Chicago. Tako hodim gori in doli po postaji in motrim ljudstvo, — nekateri so prihajali, zopet drugi odhajali, kar je trajalo kakšno uro.

Tudi mene so ljudje gledali, ker sem bila po starokrajsko oblečena z ruto na glavi; bila je pa najlepša kar sem jih imela v stari domovini. Meni se je zdela tepla, kako se je drugim pa ne vem, najbrže se jim je tudi lepo zdelo, ker so me tako gledali.

(Dalje prih.)

Tisto časa je vozil vlak iz postaje v Hermine, Pa., ob 10. uri proti Pittsburgh, Pa. Postajo mi je bilo lahko najti, ker je bila tik pod hišo, kjer sem stanovala. Pittsburgh sem že znala izgovoriti, da sem lahko kupila listek. Odpeljala sem se.

Ko je vlak prisopihal v Pittsburgh sem šla na postajo Union, da bi se odpeljala dalje proti Chicagu. A vprašanje je bilo zdaj, kam se naj tukaj obrnem, ko nisem drugega žnala govoriti kakor slovensko.

Tako sem imela veliko skrbi, kako bi prišla iz Pittsburgha v Chicago. Tako hodim gori in doli po postaji in motrim ljudstvo, — nekateri so prihajali, zopet drugi odhajali, kar je trajalo kakšno uro.

Tudi mene so ljudje gledali, ker sem bila po starokrajsko oblečena z ruto na glavi; bila je pa najlepša kar sem jih imela v stari domovini. Meni se je zdela tepla, kako se je drugim pa ne vem, najbrže se jim je tudi lepo zdelo, ker so me tako gledali.

(Dalje prih.)

Tisto časa je vozil vlak iz postaje v Hermine, Pa., ob 10. uri proti Pittsburgh, Pa. Postajo mi je bilo lahko najti, ker je bila tik pod hišo, kjer sem stanovala. Pittsburgh sem že znala izgovoriti, da sem lahko kupila listek. Odpeljala sem se.

Ko je vlak prisopihal v Pittsburgh sem šla na postajo Union, da bi se odpeljala dalje proti Chicagu. A vprašanje je bilo zdaj, kam se naj tukaj obrnem, ko nisem drugega žnala govoriti kakor slovensko.

Tako sem imela veliko skrbi, kako bi prišla iz Pittsburgha v Chicago. Tako hodim gori in doli po postaji in motrim ljudstvo, — nekateri so prihajali, zopet drugi odhajali, kar je trajalo kakšno uro.

Tudi mene so ljudje gledali, ker sem bila po starokrajsko oblečena z ruto na glavi; bila je pa najlepša kar sem jih imela v stari domovini. Meni se je zdela tepla, kako se je drugim pa ne vem, najbrže se jim je tudi lepo zdelo, ker so me tako gledali.

(Dalje prih.)

Tisto časa je vozil vlak iz postaje v Hermine, Pa., ob 10. uri proti Pittsburgh, Pa. Postajo mi je bilo lahko najti, ker je bila tik pod hišo, kjer sem stanovala. Pittsburgh sem že znala izgovoriti, da sem lahko kupila listek. Odpeljala sem se.

Ko je vlak prisopihal v Pittsburgh sem šla na postajo Union, da bi se odpeljala dalje proti Chicagu. A vprašanje je bilo zdaj, kam se naj tukaj obrnem, ko nisem drugega žnala govoriti kakor slovensko.

Tako sem imela veliko skrbi, kako bi prišla iz Pittsburgha v Chicago. Tako hodim gori in doli po postaji in motrim ljudstvo, — nekateri so prihajali, zopet drugi odhajali, kar je trajalo kakšno uro.

Tudi mene so ljudje gledali, ker sem bila po starokrajsko oblečena z ruto na glavi; bila je pa najlepša kar sem jih imela v stari domovini. Meni se je zdela tepla, kako se je drugim pa ne vem, najbrže se jim je tudi lepo zdelo, ker so me tako gledali.

(Dalje prih.)

Iz življenja in sveta.

NOVA AMUNDSENOVA EKSPEDICIJA.

Pogumni polarni raziskovalec Amundsen se nahaja sedaj na propagandni turneji. Medtem pa si pripravlja vse potrebno za prihodnjo ekspedicijo na sever. Ta ekspedicija se bo vršila na krovu italijanskega letala, katero bo vodil polovnik Nobile.

Glasom Amundsenovih izjav bo štela njegova prihodnja ekspedicija le dober tucet mož. Med njimi bo pet mehanikov, en radiotelegrafist, en meteorolog, dva monterja in štirje člani. Skupno z Amundsenom in enim novinarjem bo štela celokupna posadka 15 mož, med njimi v prvi vrsti oni, ki so bili že zadnji na severnem tečaju, tako Ellsworth, Riser-Larsen in Dietrichson.

Letalci bodo vzeli s seboj 500 kg živeža, ki bo zadostoval za enomesečno prehrano posadke. V polarne kraje bo letela ekspedicija čez Putham, Drontheim in Spitzberge. Na zadnji letalski etapi, ki bo 1700 km dolga, bo preletela Groenlandsko morje. Letalo bo plulo pod norveško zastavo, obdržalo pa bo svoje letalsko ime. Amundsen se ne namerava spustiti na tla direktno na severnem tečaju, temveč je sklenil, da bo to pot opazoval pojave v polarnih krajih z letala. Fotograf bo imel na ta način dosti dela. S tem upa Amundsen, da se sigurno izogne nevarnosti, v kateri je zabredel zadnjič in da bo vseeno lahko zadovoljen z uspehi naloge, ki si jo stavlja kot raziskovalec severnega tečaja.

STRAŠNA RODBINSKA NEREAČA.

Blagoje Stanojković iz Vranje je služil pri pešpolku v Višegradu v Bosni. Konec novembra je bil s svojimi tovariši, ki so že odslužili predpisani rok, odpuščen iz vojske in je krenil veselo prepevaje domov, kjer so ga še z večjo radostjo že pričakovali stari, sestre in mlada njegova žena z enoletnim sinčkom.

2. decembra so se končno izpolnile sanje Stanojkoviča in njegovih domačinov. Pričakovali so ga ne samo svojci, temveč tudi znanci in posebno mladeniči, ki še niso služili vojske in so jih zato zanimali njegovi doživljaji. Okrog ognjišča v Stanojkovičevi hiši je postalo kmalu nenavadno živahno. Blagoje je pripovedoval svoje doživljanje iz vojaške dobe in o potovanju od Višegrada do Vranja. Šele pozno v noč so se znanci poslovili od Stanojkoviča, ki je odšel nato s svojo mlado ženo v sobo, v kateri je že davno spalo njuno dete. Še predno pa sta legla spat, je prinesla mlada žena iz ognjišča, kjer so žgali žganje, žerjavico in jo položila v sobo, da bi se vsaj malo segrela.

Ob 2. zjutraj so bile že vse ženske v hiši na nogah. Zaku-

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom, kakor tudi vsem drugim našim rojakom v Chicago in okolici naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš gl. zastopnik Mr. Leo Mladič. Delil bo naročnikom naše krasne letošnje stenske koledarje in obenem bo pobiral naročnino za list.

Ker je naša želja, da se naš list kolikor mogoče najbolj razširi, uljudno prosimo vse naše naročnike, da pomagajo Mr. Mladiču tudi do novih naročnikov. Ako poznate kakega, ki še nima našega lista povejte to Mr. Mladiču in pomagajte mu tudi Vi, da se taki rojaki na list naroče.

Prava Amer. Slov.

rill so peč in pridne predice so že v vselem razgovoru opravljal svoj posel. Stanojkovičeva žena je bila ta dan na vrsti, da zamasi kruh. Ker je pa le dolgo n bilo in so domačini zaman trkali na njena vrata, so končno vlomili. Pokazal se jim je strašen prizor. Blagoje, njegova žena in dete so ležali nepremični, iz ust jim je tekla kri. Žena in otrok sta bila že mrtva, dočim je Blagoje še dal znake življenja. Poklicali so takoj zdravnika, ki pa je mogel konstatirati le še smrt cele mlade družine, ki v radosti prajšnji večer ni niti sanjala, da le bdi nad njo tako bližnja smrt. Zadušili so se v plinu iz žerjavice.

UROJ RADI MEJAŠKEGA SPORA.

Zadnje letošnje porotno zasедanje v Mariboru je bilo otvorjeno z razpravo proti 34-letnemu posestniku Antonu Benku iz Precentincev, ki je meseca septembra v prepiru radi meje udaril Franciško Lipšovo s motiko po glavi in ji prebil lobanjo, nakar je nesrečnica umrla vsled otrpljenja možganov.

Dne 11. septembra dopoldne je prišel Anton Benko na sodišče v Ljutomer ter je nameraval ločiti zoper posestnico Lipšovo tožbo radi motenja posesti. Med pogovorom z uradnikom Božidarom Krilovom je tudi omenil, da se je pripravil z Lipovo radi meje ter jo med preprom udaril z motiko po glavi. Na vprašanje uradnika, ali naj povabi Lipšovo takoj ali šče čez 14 dni, je Benko odvrnil, da najbrže ne bo mogla priti in rekel, da je prišel celo zadevo samo "meldat". Kaj je hotel Benko s tem reči, ga uradnik ni vprašal. Med tem pa se je že zvedelo, da je Benko Franciško Lipšo ubil.

Kot sosedu in mejaša sta bila Benko in Lipšova že od leta 1921. neprestano v sporu. Benko je dal svoječasno na lastno pest nekaj Lipšove zemlje odsekati in jo spraviti na občinsko cesto, na katero meji. Dne 11. septembra popoldne je zametaval na svojem zemljišču, ki meji na Lipšovo, izpodkopan breg prepričanju, da sta ta breg podkopala Lipševa in njen sin Alojz, ki sta se ravno takrat približala. Med vsemi tremi je tako prišel prepir in očividno končno tudi prepel, katerega žrtev je postala Lipševa, ki je dobila z motiko tako močan udarec po glavi, da se je akoi zgrudila in teški poškodi tudi podlegla. Obtoženi Benko se je na razpravi zagovarjal, da je izvršil svoje dejanje, ki je imelo usodno posledico le v silobranu.

Porotniki so potrdili vprašanje ubija, nakar je sodni dvor

DRAMATIČNIM DRUŠTVO IN KLUBOM

naznanjamo, da imamo na rokah še nekaj izvodov tistih števil "Elinosti", v katerih je bila pred dvema letoma objavljena animirana šaljiva igra "Babilo" v petih dejanjih. Igra je zelo pripravna zlasti za predustno dobo. Bolj smešne igre je težko dobiti. Kakim sedmim društvom ali klubom lahko prestežemo s temi izvodi. Društvom pa bo to gotovo dobro delo, ker jim ne bo treba preplačati ulog, temveč se izroči igalcem kar toliko izvodov lista, kjer je igra objavljena. Dramatična društva in klubi se po teh izvodih, dokler ne poridejo. Pišite po nje na: Knjigarn "Amer. Slovence", 1849 W. 2nd St., Chicago, Ill.

obsodil Benka na dve leti težke ječe.

LUČ BREZ SENČE.

Neki francoski inženjer je iznašel, kakor pišejo listi, "čudodelno svetiljko," koje čudodelnost obstoji v tem, da je njena luč brez senče. Svetlobna telesa, ki svetijo brez senče, so sicer učenjakom že dalje časa znana. Tudi roentgenovi žarki, kakor vemo, ne mečejo nikake senče. Toda roentgenovski aparati so nesorazmerno kompliciranejši kakor preprosta in cenejša svetiljka, ki jo je odkril omenjeni inženjer. Iznajditelj je v ta namen porabil električni tok zelo visoke napetosti. Žarki njegove svetiljke prodro človeško telo, les in tanke kovinske plošče. Kako je ta svetiljka konstruirana, o tem iznajditelj molči.

Svetloba brez senče je vse kakor velikega praktičnega pomena za kirurgijo. Ž njo je kirurgovo delo bistveno olajšano, zakaj zdravnikove in asistentove roke bi v dvorani, ki bi bila razsvetljena z novimi svetilkami, ne ostavljale nikake senče na operacijskem objektu. Pa tudi neke drugje bi se nova iznajdba dala s pridom uporabiti, namreč v cinkografiji, kjer bi omogočala hitreje izvajanje klišejev. Luč nove svetiljke je hladna; ona sveti, a ne greje. Iznajditelj se je baje posrečilo, vso uporabljeno električno energijo pretvoriti v svetlobo, ne da bi se mu pri tem del energije pretvorilo v toplotno energijo.

KRITIČEN POLOŽAJ V MANDŽURIJI.

Kakor poročajo "Times" iz Pekinga, namerava japonska vlada poslati v Mandžurijo eno brigado, da ojača okupacijske čete, katerih položaj je zaradi poraza mukdenskega diktatorja zelo neugoden. Japonska bo ostala nevtralna, ako ne bo ogroženo življenje in lastnina japonskih državljanov. Vrhovni poveljnik japonskih čet v Mandžuriji je sporočil vsem kitajskim generalom, da bodo njegove čete takoj stopile v akcijo, ako bi sovražnosti v železniški coni ogrozale življenje Japoncev. V merodajnih krogi smatrajo, da je krščanski general Feng le navidežno gospodar severne Kitajske.

Po drugem poročilu istega lista, so se japonske čete, ki so bile dosedaj v Liao Jangu in Dairenu, koncentrirale v Mukdenu. Japonska vlada je ukazala svojemu konzulu v Mukdenu, da se mora nemudoma sporazumeti s poveljnikom japonskih čet v Mandžuriji glede nadaljnjih korakov. General Shiravatta je izdal proglas, v katerem opozarja, da bodo japonske čete prisiljene intervenirati, kakor hitro bi situacija ogrozila japonske interese.

Po nekem drugem poročilu iz Pekinga je general Kuo Sung Ling zavzel Mukden, Čang Tso

Lin pa je moral bežati v Kirm. Druge vesti javljajo, da je Čang Tso Lin še vedno v Mukdenu, kjer je ukazal odsekati glave vsem sorodnikom Kuo Sung Linga.

ZGODOVINSKI GRADIČ NA FRANCOŠKEM POGORELU.

Zgodovinski gradič Prunieres pri Grenoblu je postal te dni žrtev plamenov. Stavba je bila sezidana v trinajstem stoletju ter je imela veliko važnost posebno v francoskih verskih vojnah po veliki revoluciji. Ogenj je izbruhnil nepričakovano. Gašenje je bilo popolnoma brezuspešno, ker so zamrzile vse cevi vodovoda, radi česar je grad pogorel do tal. Ostalo je samo nekaj kosov pohištva, katere so oteeli ljudje gorčim zubljem. Škoda je veličanska in tem bolj občutna, ker se ne da stavba nadomestiti.

S STROJNIMI PUŠKAMI IN STRUPENIMI PLINI PROTI TOLOVAJEM.

Ljuta borba, v kateri so se porabili poleg strojnih pušk tudi strupeni plini, se je vnela pred nekaj dnevi v Pirenejih med francosko policijsko skupino in nevarnim španskim roparjem Gimenezem. Policija je izvedela, da se nahaja ropar v neki tovarni v dolini Aure. Ropar pa je pravočasno zbežal. Slednjič so ga zavohali v skrivališču v gorovju, kjer je tičal v družbi z nekim svojim tovarišem. Zabarikadirala sta se tako izborno, da policija ni mogla blizu, nakar se je začela posluževati ognja iz strojnih pušk in aparatov s strupenimi plini. O koncu boja še ni poročila.

DESET LET ODREZANI OD SVETA.

Te dni je pristal ruski sovjetski parnik "Vorovskij" v pristanišču nekega otoka v Behringjerjem prelivu. Prebivalci otoka so spročili mornarjem, da tekem zadnjih deset let ni priplul v njihovo pristanišče noben parnik in da ne vedo ničesar, kar se je godilo v tem času na svetu. Srečni ljudje, ki niso vedeli, da je divjala svetovna vojna nad štiri leta!

POMEN ŽELEZA.

Železo je najvažnejša in tudi najbolj razširjena kovina; brez železa ni rdeče krvi ne zelenega lista; rjava ali rumenkasta barva zemlje pride od železa, ravnotako tudi rdeča barva opeke.

PREMOG

Pripeljem na dom premog, drva, led po dnevnih cenah. Razvažam pohištvo ob času selitve. Pokličite me na telefon: Canal 2686. Pripočam se rojakom v na klonjenost.

JOE PAFESH

DOPIS IZ CHICAGO.

Chicago, Ill. Cenjeni g. urednik: — Prosim odstopite mi nekoliko prostora v našem tako priljubljenem listu Amer. Slovence, katerega vsak tako z veseljem čita, še oni, ki niso katoliškega mišljenja. Pa zakaj bi ga tudi ne, saj tukaj je vse tako lepo povedano, kaj je prav in kaj narobe.

Za danes želim povedati vsej naši naselbini, posebno našim katoliškim materam, da bi pomagale in poagtirale, da bi ne bilo družine v naši naselbini, ki bi zamudila lepe prilike in se ne vdeležila slovesa, ko bo jemalo slovo staro leto in pozdrava Novega leta. Zabava se bo vršila v novi šolski dvorani, Godba bo izvrstna, vsak se bo lahko pogrel in pogladil podplate. Največ zabave pa bo s kočaricami, katere bodo prinesle naše ženske in dekleta, tako da ne bo treba nikomur biti lačen. Toraj možje in fantje, potrudite se, ka bodo "bakejški" na dražbi (auction sale). To bo "heca," kakršnega še ni bilo, kajti kaj takega še ni nobeno društvo priredilo.

Ves dobiček gre za naš dom — za našo cerkev. Zatoraj pridite vsi, da bomo lepo skupaj dali slovo staremu letu in lepo skupno pozdravili novo 1926. Se enkrat, ne pozabite pripeljati svoje prijateljke in znančice na Silvestrov večer v novo šolsko dvorano.

Vsem skupaj srečno in veselo Novo leto — na svidenje na Silvestrov večer v novi šolski dvorani.

Mrs. M. Kopal.

— London Anglija. — Neki član francoskega astronomičnega društva prerokuje, da bo letno huda in dolga zima. To pa radi tega, ker ima sončce dve pege, ki so večje kakor je naša zemlja.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoža, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko. Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

KRASNE STENSKE KOLENDARJE ZA LETO 1926

smo razposlali na vse naše lokalne zastopnike(ce) in sicer toliko koledarjev, kolikor je naročnikov Amer. Slovence v naselbini. Vsi naročniki jih dobijo brezplačno. Gg. zastopniki(ce) jih bodo razdelili naročnikom, kateri ga še ni dobil, naj se zglašijo pri našem lokalnemu zastopniku v naselbini in ga bo dobil. V naselbine kjer nimamo lokalnega zastopnika bodo prejeli naše stenske koledarje naročniki po pošti.

MEH ZA SMEH.

Kmečka deklica je prišla v mesto in se prvič peljala z vspanjačo. Prišedša domov jo vpraša oče, kako se ji je mesto dopadlo in kaj je videla posebnega. Deklica odgovori: "Veste oče, zapeli so nas v železni kurnik in tako je prišlo k nam zgornje nadstropje."

Prvi lovec: Si kaj ustrelil? Drugi lovec: Svojega psa.

Prvi lovec: Kaj, je morda stekel? Drugi lovec: A kaj še — puška ne nese prav; streljal sem na zajca.

Oče fantu, ki je prišel k hčeri v vas: Čakaj, jaz te naučim

mojo hčer zalezovati.

Fant: Hvala za trud oče, ni potreba, jaz to sam znam, samo odstranite se prosim!

A.: Ali misliš, da je res kje bil kakšen človek, ki ni govoril s svojim sosedom?

B.: Seveda je bil — Robinson.

A.: Kako bi ti imenoval tvójega konja, ki bi dobil prvo nagrado pri dirki, da bi že ime povedalo, kako naglo gre?

B.: "Denar," kajti ta kar zgine.

Gospodinja: Kaj ti nisem rekla, da pazi, kdaj bo šlo mleko čez?

Mleka: Saj sem pazila, bilo je ravno ob drugi uri ko je šlo.

KNJIGE

KI SE DOBE V KNJIGARNI AMER. SLOVENCIA.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes sections like 'POVESTI IN ROMANI', 'Avstrijska ekspedicija', 'Arsene Lupin', 'Beli rojaki', 'Bele noči', 'Bilke', 'Barvaste črepinje', 'Bitka pri Visu', 'Boj s narodo', 'Cerkvica na Skali, ali plačilo sveta', 'Česar Maks in Mehika', 'Četrtek, povest', 'Črna smrt', 'Deteljiča Janeza Ciglar', 'Don Kišot iz la Manhe', 'Dve Sliki, Ksaver Meško', 'Edip na Kolonu', 'Fabiola, povest iz rimskih časov', 'Furij, De Amicis novela', 'Genovefa', 'Gladiatori zgodovinski roman dva zvezka', 'Gospodarica sveta', 'Gruđa umira', 'Helena, vez.', 'Hudo brezno', 'Ilijada', 'Igralec, spisal Dostojevski', 'Izlet G. Broučka', 'Iz življenja za življenje', 'Junakinja iz Stajra', 'Junakstvo in zvestoba', 'Jurčičevi zbrani spisi', 'vsak zvezek', '3. zv. Deseti brat — Nemški valpet', '4. zv. Svet in sad — Hei mestnega sodnika — Kozlovska sodba v Višnji gori', '5. zv. Dva brata', '6. zv. Sosedov sin — Sin kmetskega cesarja — Mej dvema stoloma', '7. zv. Doktor Zober — Tugomer', '8. zv. Ivan Erazem Tantenbah — Bojim se te — Črtica iz življenja političnega agitatorja — Telečja pečenka — Šest parov klobas — Po tobaku smrdiš — Zenitev iz nevoščljivosti — Andreja Pakja spomini starega Slovenca', 'Jaromil', 'Jan Marija Plojhar', 'Kazaki', 'Kobzar', 'Svetobor', 'Sisto E. Sesto', 'Krištof Kolomb', 'Krivec', 'Kraljica mučenica, vez.', 'Kratka povest o Antikristu', 'Ljudska knjžica, 3. in 4. zvezek', 'Jerna zmagoval in Med Plazovi', '2. zv. Darovana', '3. zv. Jerna zmagoval', '4. zv. Malo življenje', '6. zv. Gozdarjev sin', '7. zv. Prihajač', '9. zv. Kako sem se jaz likal I. zvez.', '10. zv. Kako sem se jaz likal II. zv.', '11. zv. Kako sem se jaz likal III. zv.', '14. zv. Ljubljanske slike', '15. zv. Juan Miseria', 'Mimo ciljev', 'Moje življenje', 'Miklova Zala', 'Na krvavih poljanah', 'Na negotovih potih', 'Narod, ki izumira', 'Naše življenje, Kaaver', 'Meško', 'Naša leta Pugalj', 'Nihilist, povest', 'Obiski, Cankar', 'Odiseja', 'Oglednica, Fr. Zakrajšek', 'Ob tihih večerih, Meško vezana', 'Poslednji dnevi Pompejev', 'Perpetua ali afrikanski mučenci', 'Pravljice Iztoka', 'Pripovedi o Petru velikem', 'Paberki iz Roza', 'Peter Pavel, glavari', 'Po strani klobuk', 'Pravljice, Wilde', 'Patria, povest iz irske junaške dobe', 'Podobe iz sanj', 'Pod Svobodnim solncem', 'Pinžgar, I. in II. zv.', 'Pol litra vipavca', 'Povesti in slike, Ksaver Meško', 'Pripovedke, Hubad', 'Pravljice Utva in Mira', 'Različno blago, Slomšek', 'Rablji, vez.', 'Sosedov sin', 'Skrivnost najdenke', 'Spake, vez.', 'Sorodstvo. Povest', 'Tri povesti grof Tolstega', 'Tik za fronto', 'Tatič, Bevk', 'Taras Buljba povest', 'Trenotki oddiha', 'Tunel', 'V Libijski puščavi', 'Vera', 'V petih letih okrog sveta', 'V tujih službah', 'Valerija, ali zmagovalni zhalod iz katakomb', 'Viljem Hauffove pravljice', 'Vzori in boji', 'Zbrani spisi Josip Pagliaruzzi, Krilan', 'Zbrani spisi Jos. Kostanjevec', 'Zabavna knjžica: Ks. Meško', 'Zlata Vas', 'Znamenje štirih', 'Zgodovinske anekdote I. in II. zv.', 'Zmisl smrti', 'Zabavna Knjžica XXIV. zvezek', 'Zločin v Orsivalu', 'Zadnji dnevi v Ogleju', 'Zgodba o nevidnem človeku', 'Zeleni kader', 'Zgodbe zdravnika Muznika', 'Za milijoni'

Naročilo je pridjati potrebno svoto v Money Ordru, bančnem čeku, ali v znakmah. Poština je v cenah že všteta. Vsa naročila pošljite na: KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

KRIŽEV POT

ROMAN ČEŠKEGA DUHOVNKA.

PREVEDEL VOJTEH HYBASEK.

Jurij se je vtopljal sam v sebe in iskal korenino tega svojega občutja, potrtega, bojazljivega. Zakaj ne more neprisljano govoriti, veselo, od srca se nasmejati? Kaj ga duši? Trgal se je s takimi mislimi neprestano in opazil, da se mu je v srce prikradel gad proti njegovi volji; ležal je tam zvit, stisnjen, skrit, kakor pripravljen na skok. Ime mu je bilo mržnja. Grda, pregressna mržnja je bila to, ki je obvladala njegovo bitje. Zato je hodil žalosten, govoril malo in umerjeno, samo da ne bi dobila nad njim nadvlade.

Z vsakim dnem je bilo obema hujše, kadar sta skupaj prišla opoldne in zvečer pri mizi. In najhujši so bili ponedeljki, ko pošta ni prinesla nobenih časopisov. Časopisi, to je bila oaza, v katero sta se zatekala v obupnih trenutkih mučnega molčanja. Čim dalje, tem hitreje sta jedla in pila, samo da skrajšata čas, ko sta bila prisiljena sedeti eden proti drugemu.

"Bratska ljubezen," se je hehetal nekoč Jurij, ko se je po takem mučnem obedu vrnil nazaj v kaplanijo, in njegov lastni glas se mu je zdel kot sikanje gadovo. Njegova duša je bila prazna. Izginili so v tem trenutku, izgubili so se kakor sladki vonj vsi ideali mladega duhovniškega življenja. Čutil je, kako ošabno dviga v njem glavo gad, sovraštvo — kako se tema širi v njegovi notranjosti.

Sklonil je glavo, beli njegovi roki sta mu sklenjeni, ne sklenjeni, ampak kakor grabežljivi roparski kremplji zasajeni druga v drugo, počivali nepremično v naročju. Težek križ ga je pritiskal v prah.

Ta čas je gospod župnik odpiral v svoji sobi uradni dopis.

"Vendar enkrat," je kliknil veselo in prožno poskočil, "že ima drugo službo! Bog bodi zahvaljen," in z njegovega čela so izginile gube in lice se mu je radostno smejalo, ko je z drobnimi, veselimi koraki stopal proti kaplanijskim vratom: "Častitam, častitam!" vzklikne na pragu in izroči Juriju novo jurisdikcijo.

Oba sta se oddahnila. Izginilo je tisto, kar je oba dušilo; kot prijatelja pojmeta narazen v ljubezni. Nista se skladala drug z drugim, pa kdo je mogel kaj za to? In hitro jima je potekel čas ločitve. Zvečer pred svojim odhodom se je ulegel Jurij v sredo med zaboje s knjigami in med opravo, zavito v slamo in stare cunje, na posteljo, ki je edina ostala še nedotaknjena. Zaspal pa ni mogel. Od razburjenja mu je udarjala kri po sencih. Gledal je, oziral se je nazaj in o vsem je resno razmišljal. "Nova postaja — nova služba," je šepetal. In kaj naj storim, da tudi tam ne pridem do takega konca kot tu?" je vprašal samega sebe.

Večel je dobro, da se je tu, na prvi svoji službi, dostikrat prenačil. Bil je preveč vnet, pregoreč; bil je kakor mlad konj, ki ne zna voziti . . . tratil je moči, izgubil je čas, pa ni česar dosegel . . .

"O Bog, moj Bog, kako bo tam? Kako se mi bo tam godilo? Kako, kako?" se je oglašalo v njegovi duši . . . Videl je čredo svojih misli. Stal je sredi med njimi. Švigal je vanje z bičem svojega razuma in svoje volje, da se jih iznebi in zaspi — toda gonil jih je le na-

okrog, vnovič in vnovič so se zopet vračale.

Ni mogel zaspiti, ves potan je vstal in pristopil k oknu. Gledal je ven predse v črno noč. Videl ni nič, ne nebes ne zemlje, ki je z gnojiščem in hlevi ležala pod njim, nič; neprodirna, skrivnostna tema ga je objemala od vseh strani.

Tako je stal do jutra, ko ga je predramil ropot voza, da ga odpelje.

Dolgo se je peljal po prašni cesti, obrčljen z visokimi topoli, ki so se mu zdeli kakor grozeče metle. Slednjič se obrne voznik k njemu in kačoč s prožnim, črnim bičem predse, leno reče:

"Za onim klancem smo že doma."

Jurij je stopil z voza in šel naprej. S klanca navzdol je stopal počasi, opirajoč se z eno roko na palico in v drugi držoč razpet bel solnčnik nad seboj, star duhovnik proti njemu. Od časa do časa je obstal in uprl pogled v daljavo. "Gospod župnik," je ugibal Jurij in kakor bi ga kdo pobožal z mehko roko, tako mu je bilo ljubo, da mu prihaja naproti. Takoj je pospešil korake, da bi bil prej pri njem, a tudi starček, zagledavši mladega duhovnika, je stopal z ljubeznivim smehljajem k njemu navzdol.

Tako sta hitela drug drugemu v naročje. Čez malo trenutkov je že korakal Jurij na levi strani svojega novega gospodarja čez netlakano trg malega mesta. Ljudje so ga radovedno gledali. Videl je njih nosove, pritisnjene na okna, in obraze, kukajoče skozi polodprte duri.

"O, kako je suh," so se čudili vsi. "Gotovo je bolan," so ugibali nekateri, "no, tu pri nas se bo že popravil," so trdili drugi.

Medtem mu je gospod župnik zgovorno razkazoval mesto; včasih je obstal in kazal s svojo zakrivljeno palico "Ta hiša tukaj je naša občinska hiša, tamle je šola, tukaj stanuje g. župan" itd., dokler niso prišli do župnišča.

Tudi tu jima je pribeskal psiček naproti, toda Jurij ni več pomeril nanj z dežnikom, ampak namrdnil je usta in tlesknil z jezikom, rekoč: "Glejte, kako lep psiček! Kako pa mu je ime? — Pojdi sem, pojdi — nikar se ne jezī . . ."

Gospod župnik in stara njegova gospodinja sta se vsa srečna smehljala.

"Kohan mu pravimo — Kohan," sta odgovarjala na ena usta.

Takih samozatajevanj je sklenil Jurij prenesti celo vrsto. "To je pač žrtev," si je pravil že po potu, "ki jo moramo prnesti družabnemu skupnemu življenju . . . Vsak človek ima svoje . . ."

"In v nobeno stvar se mešati, prav v nobeno," je sveto sklenil. Toda ni mu dala žilica. Dolgo je ostal zvest svojemu sklepu s tem, da se je motil z urejevanjem knjig, opravil. Dolgo mu je zadostovala nova okolica in novi dojmi so hranili njegovo dušo. Slednjič se je udomačil in začel se je vračati k samemu sebi. Čutil je vnovič vso energijo svojih duševnih sil, gnalo ga je, da bi jih razpisal, jim dal opravila. Samo kako? Kako?

R. PAVLOSKI

Slovenski fotografist
719 No. Chicago St.

JOLIET, ILL.

Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!

PRIPOROČAM SE

rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.

FR. PENGAL,

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljše svežo meso, suho prajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.,

CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 6319.

Veliko znižanje cen!!

ATLAS

januarska razprodaja

Kupili smo jako ugodno, od tovarne, kateri je ostalo veliko množino oblek, in naše ostale zaloge nam daje možnost, da Vam ponudimo čudovito poceni

FINE ZIMSKE SUKNJE PO
\$18.85 \$23.50 \$28.50

RAVNO TAKO TUDI OBLEKE Z 1. ALI 2. HLAČAMI PO

\$24.50 \$28.50 \$33.50

Tukaj imate priliko, da si prihranite od \$5.00 do \$10.00 na dobrih modernih oblekah. Imamo vse oblike in barve za moške in dečke, kakor tudi posebne velikosti za velike in močne može.

VELIKO ZNIŽANJE CEN DEČJH OBLEK IN ZIMSKIH SUKNJ.

M. H. JELINEK, lastnik

VOGAL BLUE ISLAND IN 18. ULICA.
CHICAGO, ILL.

Odpri: torek, četrtek in soboto zvečer.
Odpri: ob nedeljah dopoldne.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Nekaj za — prosveto.

Prosveta je lepa beseda. To ime nosi Prosveta. Ali je prosveta v Prosveti vedno res prosveta, bi si ne upal trditi. To jasno kaže članek v št. 73. Prosvete "Spomenik Adamu." Nočem nikomur podkati zlih namenov, niti ne "čitati ned vrstami," kakor g. Molek čita med mojimi vrstami, rečen le toliko, da bi se moralo za resnično prosveto drugače ptiati.

Za mene je ne samo iz verskega stališča, temveč tudi na podlagi do sedaj dognanih znanstvenih dejstev jasno da ima vse človeštvo le ene ratarše. Ako kdo ni tega pripranja, in hoče širiti prosveto, potem naj skuša ukrepiti svoje nazore znanstveno in naj pobija nazore drugih tudi z znanstvenimi sredstvi. S sanim smesjenjem bo težko kaj soril za resnično prosveto, in delat kvečemu le neko propaganjo.

Baltimorčanje s svojim spomenikom Adamu so stranslega pomena, enako za resnično prosveto ni merodajno, kar je baje našel Dr. Lightfoot, rav neznanstveno pa, ako je dancem v Baltimoru, po Proveti seve, "sv. pismo alfa in omga vse vede," ker sv. pismo ni nikak vir kake vede, kar lahko vsakdo ve, ako mu je za prosveto in resnico.

Pravljice iz židovskega tal-muda, ali pripovedke zel živahne arabske domišljije se morajo strogo ločiti od bistra v vprašanju, drugače izpade prosveta vrlo klaverno, ker prazgodovina človeštva je vžno in zanimivo vprašanje za vsakega, ki mu je kaj za resnično prosveto.

Očividno se člankar nestrinja s stališčem, da izvira človeštvo od Adama — spomenik in drugo ne spada sem, še enkrat poudarim. — Kaj ko bi on v svrhu prosvete res znanstveno podal svoje nazore o postanku človeštva? Nprej pa povem, da bo s samim razvitkom" prosveti malo usteženo, dasi bi bila taka "zgodovina" zelo lahka, kakor je za me lahko vprašanje o Adamovi polti, ki pa člankarju delaprecij preglatvice.

Prosvetarji, na dan sprsveto in pustite — pravjice, ali odkazite jim mesto, k jim gre!

Morda je zadel, kakor rekoč Kajfež.

Tudi pri civilnem pogrebu mora biti nekaj "ceremonij," seve ne farških. V Detroitu, Mich., je pri pogrebu Vesana "ceremonira" T. Petric. — "... življenje proletarcev, ki hodi sem in tja nadejaje se boljše sreče, katere za proletarcev ni nikjer . . ." Hudo Karšno si je pač iskal. Klično je dejal "pridigar": "Razočaranje je našel v gomili." Ali Mrs. Petrich to ve? Morda je nehote zadel, dasi je hotel brčkone kaj drugega povedati. Tudi življenje proletarcev ima svoje tajnosti.

Brisbane in Molek in — muzej.

Ako človek nima dše ip zanj ni posmrtnega življenja, potem se sploh ne moregovoriti o kakem razočaranju, če kdo pride v — muzej, na si bo potem po Brisbanovem, ili po Molekovem s "kristjaskimi mogotci." Če ni, pa ni, a tudi muzej ni nič. Ampak. "Non omnis moriar — ves n umrjem," so spoznali celo stari pagani, novodobni se gibajo samo okoli muzejev, govpe pa pri tem o — razočaranju. Bo, bo, pa v drugem smislu.

Skala in dolar.

V Elyu so podrii sto cerkev, nove ne zidajo, ker ni denarja Gajžla zabavlja. Ker so gotovi ljudje zelo "kaštni",

bodo brčkone znali zidati n.pr. socialistične domove brez — denarja. To bi bile ekale.

Pojmi, pojmi.

Kar mi veđa pove, tega mi ali treba verovati. Otrok pa mora učitelju verovati, da je črka "i" res ta črka, in g. Molek mora verovati v atome in eone. Pa pravi: "Vera kaže ono, česar ni." Toraj ni črke "i", niti eonov. Res zmota pod kritiko! Vera najprimitivnejšega človeka in tudi "vera" mnogih modernih ljudi pa ni "vera," temveč domišljija ali zmota. Tudi te pojme je treba ločiti.

Kakor sem, tako tja — včasih.

Celo Spasitelj je včasih hnavske Jude ostro prijel. "Kačja zalega," "pobeljeni grobovi" jim je zabrusil. Ni moj namen braniti Rev. Črneti in njegovih izrazov. Spodiktanje nad — izobrazbo bo pa težko na mestu pri ljudeh, ki mislijo imeti privilegij, da govorijo o duhovniku samo per "far." Farizeji!

Otročja pamet, pa bo le nekaj.

Žarkometar pravi, da me je na stara leta srečala otročja pamet, ker pravim, da miza je miza. Seve, ako kdo imenuje mizo stol, pamet električne procese, ali sploh pamet zanika, potem pač ne bo niti otročje pameti. Kjer ni ničesar, tam niti kaka fotografija ni več mogoča.

Cerkev v Calumetu, Mich.

Pred leti so Slovenci v Calumetu postavili lepo cerkev. Kako je zdaj tam, mi ni znano. Baje so se gospodarske razmere poslabšale in je mnogo rojakov kraj zapustilo. Tako povzamem iz Proletarca in Prosvete, G. Molek pravi, da je bila zidava cerkve "skeletni" in suhorebri monumet človeške kratkovidnosti in stupidnosti, ker stavba, ki je stala tisočakov, ni danes vredna nič z gospodarskega stališča." Glede kratkovidnosti bi ne hotel o-porekati, ako bi bili rojaki lahko videli propad, a težko, da bi ga mogli pri najboljši volji. Stupidnost pa izvira samo iz socialistične mentalitete. Ne zanikam, da hoče socializem delavca in družbo materijelno dvigniti, a trajno tega nikoli ne bo dosegel, ker sloni samo na materializmu, pa zanikuje duševno stran dviganja, in jo, kjer le more, zabranjuje. Zato mu je zidava kake cerkve — stupidnost, in to prav povsod, ne samo v Calumetu.

Pa naj bi malo pogledal okoli sebe in ne tičal samo v svoji mentaliteti. Kje so Slovenci tudi v gospodarskem oziru najbolj napredovali? Ali tam, kjer niso bili stupidni in niso zidali nobene cerkve, ako so bile razmere ugodne, ali tam, kjer so s cerkvijo skrbeli tudi za duševno dviganje? Ali ne bo stupidnost na neki drugi strani? Proletarcev rad potoži, da tudi s socializmom noče iti, niti tam, kjer ni cerkva in bi imela cveteti rdeča pšenica. Poderite vse slovenske cerkve, in pridobili bote nekaj na kvantiteti, na kvaliteti bote izgubili, ako vam v tem slučaju komunisti v kratkem ne pozaboj vsega. Ni vse stupidno, kar se komu zdi.

LJUDSKO ŠTETJE NA JAPONSKEM.

Japonska vlada je objavila te dni rezultat ljudskega štetja, ki se je vršilo 10. oktobra. Japonska štaja 59,736,000 prebivalcev, od katerih je 30,012,000 moških. V primeri z zadnjim ljudskim štetjem, ki se je vršilo leta 1920, je naraslo število prebivalstva za 3,773,000.

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

- vsem slovenskim društvom in organizacijam,
- vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
- za vsakovrstna tiskarska naročila.

- Naročila izdelujemo lično, točno in hitro,
- naše cene so vedno med najnižjimi,
- poizkusite in prepričajte se.

- Naša specialiteta so zlasti društvena dela,
- društvena pravila, in vse druge tiskovine,
- izvršujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO!

Amerikanski Slovenec

1649 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

PRISTOPITE

k našemu - 1926 Božičnemu hranilnemu klubu ki se je ustanovil.

FIRST NATIONAL BANK
Največja in najstarejša banka v Jolietu.

Premorčenje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET